

5 Οκτωβρίου 2020

Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος: Η πραότης είναι μίμησις του Χριστού!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης, συγγραφέας της Κλίμακος.

ΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Περί πραότητος και απλότητος

(Διά τας αρετάς της πραότητος, της απλότητος και της ακακίας, τας «σεσοφισμένας», όχι τας φυσικάς, καθώς και διά την πονηρίαν)

1. Της ανατολής του ηλίου προτρέχει το φως της αυγής. Παρόμοια πριν από την ταπεινοφροσύνη τρέχει η πραότης. Ας ακούσωμε δε και το Φως, δηλαδή τον Χριστόν, να τις τοποθετή κατ' αυτήν την σειρά. «Μάθετε απ' εμού, λέγει, ότι πράος ειμί και ταπεινός τη καρδία» (Ματθ. ια' 29). Λοιπόν, το φυσικό είναι πριν λάμψη ο ήλιος να φωτισθούμε από το φως της αυγής και έπειτα να ατενίσουμε πλούσια τον ήλιο. Διότι δεν είναι δυνατόν, δεν είναι, όπως το δείχνει και η φύσις των πραγμάτων, να αντικρύση κανείς τον ήλιο, δηλαδή την ταπείνωσι, πριν γνωρίση το φως της αυγής, δηλαδή την πραότητα.

2. Η πραότης είναι μία αμετακίνητη κατάστασις του νου, που παραμένει η ίδια και στις τιμές και στις περιφρονήσεις. Πραότης σημαίνει, το να προσεύχεσαι

ειλικρινώς για τον πλησίον σου, χωρίς να ενοχλήσαι καθόλου από τις ταραχές που σου προξενεί. Η πραότης είναι βράχος επάνω από την αφρισμένη θάλασσα, που εντελώς ακλόνητος διαλύει όλα τα κύματα, τα οποία τον κτυπούν.

Η πραότης είναι το στήριγμα της υπομονής, η θύρα ή καλύτερα η μητέρα της αγάπης, η προϋπόθεση της διακρίσεως, διότι όπως λέγει η Γραφή, «διδάξει Κύριος πραείς οδούς αυτού» (Ψαλμ. κδ' 9)• η πρόξενος της αφέσεως των αμαρτιών, το θάρρος της προσευχής, η περιοχή του Αγίου Πνεύματος, διότι ο Κύριος λέγει: «Επί τίνα επιβλέψω, αλλ' ή επί τον πράον και ησύχιον»; (πρβλ. Ησ. ξς' 2).

Η πραότης είναι συνεργός στην υπακοή, οδηγός στην αδελφοσύνη, χαλινός της μανίας, κόψιμο του θυμού, μίμησις του Χριστού, ιδιότης των Αγγέλων, δεσμός των δαιμόνων, ασπίδα κατά της πικράς οργής.

3. Στις καρδιές των πράων θα αναπαύεται ο Κύριος, ενώ η ταραχώδης ψυχή είναι καθέδρα του διαβόλου. «Οι πραείς κληρονομήσουσι γην» (Ματθ. ε' 5)• μάλλον θα γίνουν κυρίαρχοί της, ενώ οι οργίλοι και θυμώδεις άνδρες θα εξορισθούν από την γη τους.

4. Η πραεία ψυχή είναι θρόνος της απλότητας, ενώ ο νους του οργίλου δημιουργός της πονηρίας. Η ηπία ψυχή θα δεχθή μέσα της τους λόγους της σοφίας εφ' όσον «οδηγήσει Κύριος πραείς εν κρίσει» (Ψαλμ. κδ' 9) ή μάλλον στην διάκρισι. Η ευθεία ψυχή συζή με την ταπείνωσι, ενώ η πονηρά είναι υπηρέτρια της υπερηφανείας. Οι ψυχές των πράων θα γεμίσουν από γνώσι και σύνεσι, ενώ ο νους του θυμώδους συγκατοικεί με το σκοτάδι και την άγνοια.

5. Αυτός που θυμώνει και αυτός που ειρωνεύεται συναντήθηκαν μεταξύ τους. Και ήταν αδύνατο να ευρεθή ένας ευθύς λόγος στην συζήτησί τους! Αν ανοίξης την καρδιά του πρώτου, θα εύρης την μανία, και αν ερευνήσης την ψυχή του δευτέρου, θα αντικρύσης την πονηρία.

6. Η απλότης είναι μία συνήθεια και συμπεριφορά της ψυχής αποίκιλη, που δεν κινείται σε κανέναν κακό λογισμό. Η ακακία είναι μία γλυκεία και χαρούμενη ψυχική κατάσταση, απηλλαγμένη από κάθε κακή σκέψι και υπόνοια.

7. Πρώτο γνώρισμα της παιδικής ηλικίας είναι η αποίκιλη απλότης. Όσο την είχε αυτήν ο Αδάμ δεν αντίκρυσε στον εαυτό του ούτε ψυχική γυμνότητα ούτε σωματική ασχημοσύνη.

8. Καλή βέβαια και αξιομακάριστη είναι η απλότης που έχουν μερικοί εκ φύσεως. Όχι όμως τόσο, όσο η απλότης που αποκτήθηκε με κόπους και ιδρώτες και με μετεγκεντρισμό της πονηράς φύσεως.

Διότι η μεν πρώτη είναι σκεπασμένη και προφυλαγμένη από πολυποίκιλες μεταβολές και πάθη ενώ η Δευτέρα γίνεται πρόξενος της τελείας ταπεινοφροσύνης και πραότητος. Και η μία δεν έχει πολύ μισθό, ενώ η άλλη έχει άπειρο και απροσμέτρητο.

Απόσπασμα από τον 24 λόγο, "Περί πραότητος και απλότητος", του Αγίου Ιωάννου του Σιναΐτη και το βιβλίο του Κλίμαξ, των εκδόσεων της Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός, Αττικής 2002. Μετάφραση Αρχιμανδρίτης Ιγνάτιος.